

خطاهای منتشر شده و اصلاحیه مقاله‌های حوزه کتابداری و اطلاع‌رسانی

مرضیه مروتی^۱، محمدامین عرفان‌منش^۲

چکیده

تاریخ دریافت: ۱۳۹۶/۸/۴ - تاریخ پذیرش: ۱۳۹۶/۹/۱۱

هدف: زمانی که اطلاعات مهمی در مقاله منتشرشده‌ای مفقود بوده و یا خطای غیرعمدی در مقاله به‌وقوع پیوسته باشد، تصحیحات لازم از طریق نگارش اصلاحیه‌ای از سوی نویسندگان یا سردبیر منتشر می‌شود تا اطلاعات موجود در مقاله را قابل اطمینان سازد. پژوهش حاضر با هدف مطالعه اصلاحیه مقاله‌های منتشرشده در مجله‌های حوزه کتابداری و اطلاع‌رسانی طی سال‌های ۲۰۰۶ تا ۲۰۱۵ میلادی انجام شده است.

روش‌شناسی: پژوهش حاضر از نظر هدف نوعی مطالعه کاربردی است و با رویکرد توصیفی - همبستگی و استفاده از شاخص‌های علم‌سنجی انجام شده است. جامعه پژوهش شامل اصلاحیه مقاله‌های حوزه کتابداری و اطلاع‌رسانی نمایه‌شده در پایگاه وب‌آوساینس طی سال‌های ۲۰۰۶ تا ۲۰۱۵ است. در مجموع ۲۱۲ اصلاحیه منتشر شده در ۴۷ مجله با مراجعه به متن کامل اصلاحیه‌ها مطالعه شد.

یافته‌ها: یافته‌های پژوهش نشان داد طی بازه زمانی مورد بررسی، به‌طور متوسط ۴/۵۱ مورد اصلاحیه در هر مجله حوزه کتابداری و اطلاع‌رسانی منتشر شده و سهم مقاله‌های دارای اصلاحیه به کل مقاله‌ها در این حوزه معادل ۰/۶۹ درصد بوده است. همچنین به‌طور میانگین، اصلاحیه مقاله‌ها در فاصله زمانی ۸/۷ ماه پس از مقاله اصلی منتشر شده‌اند. یافته‌های پژوهش نشان داد بیشترین میزان خطا در مقاله‌های حوزه کتابداری و

morovatim@yahoo.com

amin.erfanmanesh@gmail.com

۱. مربی، گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشگاه زابل.

۲. استادیار، گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشگاه اصفهان.

اطلاع‌رسانی به ترتیب در قسمت‌های اطلاعات نویسندگان (۲۷/۰۳ درصد)، منابع (۱۴/۱۶ درصد)، جدول‌ها (۱۲/۴۵ درصد)، نمودارها (۶/۸۷ درصد) و مقدمه (۶/۴۴ درصد) رخ داده است. همچنین نتایج آزمون همبستگی اسپیرمن نشان داد رابطه آماری معناداری میان کیفیت مجله‌های کتابداری و اطلاع‌رسانی بر اساس شاخص میانگین ضریب تأثیر و سهم مقاله‌های دارای اصلاحیه به کل مقاله‌های مجله وجود ندارد.

نتیجه‌گیری: اصلاح اشتباهات سهوی موجود در مقاله‌های منتشرشده، وظیفه‌ای اخلاقی برای پژوهشگران محسوب می‌شود. مجله‌های علمی نیز باید نسبت به فرایند داوری حساسیت زیادی داشته و سیاست‌های روشنی نیز درخصوص نحوه انتشار اصلاحیه‌ها ارائه کنند.

کلیدواژه‌ها: اصلاحیه، سلب اعتبار مقاله‌ها، همتراخوانی.

مقدمه

امروزه نشریات تخصصی نقش مهمی در برقراری ارتباطات علمی^۱ ایفا می‌کنند. معمولاً مهم‌ترین و جدی‌ترین یافته‌های پژوهشی در تمامی حوزه‌های دانش بشری در نشریات تخصصی منتشر شده و در معرض دید و استفاده جامعه علمی قرار می‌گیرد. نشریات علمی از فرایند همتراخوانی^۲ برای کنترل کیفیت مقاله‌ها استفاده می‌کنند. به باور «دسیلوا و ونس»^۳ (۲۰۱۷) فرایند همتراخوانی بخش جدایی‌ناپذیری از نظام ارتباطات علمی جهت حفظ اطمینان از صحت گزارش‌های پژوهشی به شمار می‌رود و تاکنون فرایند دیگری به عنوان جایگزین به جای آن پیشنهاد نشده است. با وجود این، اگرچه فرایند همتراخوانی، مکانیسمی جهت کنترل کیفیت مقاله‌های منتشرشده در مجله‌های علمی را فراهم می‌کند، هنوز به طور کامل نمی‌تواند کیفیت انتشارات را کنترل کند (هی^۴، ۲۰۱۳). فراتر از فرایند همتراخوانی، دقت عمل نویسندگان در نگارش و انتشار آثار علمی امری ضروری و مسئولیت صحت محتوای مقاله‌ها بر عهده نویسندگان است.

1. Scholarly Communications
2. Peer Review Process
3. De Silva & Vance
4. He

اگرچه مقاله‌های ارسال شده به مجله‌های علمی فرایند داوری را پشت سر گذاشته و چندین بار از سوی نویسندگان، داوران، سردبیر و ویراستاران مطالعه و بازبینی می‌شوند، باز هم امکان بروز خطای نگارشی، چاپی و یا انواع دیگر اشتباهات در مقاله‌های علمی وجود دارد. انتشار اطلاعات نادرست در قالب مقاله‌های علمی نه تنها سبب ایجاد انحراف در علم و فعالیت‌های پژوهشی آتی می‌شود، بلکه در بعضی از حوزه‌ها مانند علوم پزشکی حتی ممکن است مخاطراتی را برای سلامت افراد جامعه نیز در پی داشته باشد (تامسن و رسنیک^۱، ۱۹۹۵). به طور مرسوم و مطابق با اصول اخلاق نشر، در صورتی که اشتباهات موجود در مقاله‌های علمی مواردی بسیار مهم و تأثیرگذار باشد و یا برای جامعه علمی محرز گردد که نوعی اشتباه عمدی^۲ یا سوء رفتار پژوهشی^۳ در نگارش و انتشار مدرک رخ داده است، مقاله مذکور از سوی ناشر یا هیئت تحریریه نشریه سلب اعتبار^۴ شده و این مسئله به اطلاع جامعه علمی خواهد رسید. اما اگر اشتباهات موجود در مقاله‌ها جزئی بوده و نیاز به ارائه شواهد و توضیحات بیشتری برای تبیین درست مطالب و برطرف کردن اشتباه وجود داشته باشد، اصلاحیه‌ای^۵ از سوی نویسندگان یا سردبیر نوشته و در مجله مذکور منتشر می‌شود. به بیان دیگر، هنگامی که اطلاعاتی از مقاله‌ای که قبلاً منتشر شده است ناقص بوده و یا اشتباه غیر عمدی^۶ در آن وجود داشته باشد، داده‌های مفقود^۷ یا تصحیحات از طریق اصلاحیه منتشر می‌شوند تا اطلاعات موجود در پژوهش را قابل اطمینان سازند (سکارلات^۸، ۲۰۱۷). به طور کلی، اشتباهات

1. Thomsen & Resnik.
2. Intentional Errors
3. Research Misconduct
4. Article Retraction
5. Erratum
6. Unintentional Mistakes
7. Missing Data
8. Scarlet

رخ داده در مقاله‌های علمی شامل دو دسته اشتباه محتوایی^۱ و صفحه‌آرایی^۲ است (هاستین^۳، ۲۰۱۲). همچنین «سایین»^۴ (۱۹۸۵) اشتباهات موجود در مقاله‌های علمی را به پنج دسته تقسیم می‌کند که شامل اشتباهات نگارشی^۵، اشتباه در نگارش یا از قلم افتادن اسامی و وابستگی سازمانی نویسندگان^۶، اشتباهات استنادی^۷، اشتباهات جزئی^۸ (مانند اعداد جدول‌ها و نمودارها) و اشتباهات کلی^۹ (مانند روش‌شناسی و یافته‌های نادرست) می‌شوند. اصلاحیه‌ها معمولاً در مجله‌های مختلف تحت عنوان‌هایی مانند Correction، Errata، Corrigendum، Corrigenda، Erratum، Addendum، Amendment منتشر می‌شوند. این دیدگاه کلی وجود دارد که مجله‌های دارای اصلاحیه کمتر، از فرایند داوری و انتشار دقیق‌تری برخوردارند. یک نمونه از اصلاحیه در تصویر ۱ قابل مشاهده است.

1. Content-related Errors
2. Layout Errors
3. Haustein
4. Sabine
5. Typos
6. Misspelled or Forgotten Author Name or Affiliation
7. Citation Errors
8. Minor Errors
9. Major Errors

ERRATUM

Erratum to: Electronic CRM and perceptions of unfairness

Xiaoyu Yu · Bang Nguyen · Sung Ho Han ·
Cheng-Hao Steve Chen · Fei Li

Published online: 30 January 2015
© Springer Science+Business Media New York 2015

Erratum to: Inf Technol Manag
DOI 10.1007/s10799-014-0210-4

The affiliation of one of the co-authors (Sung Ho Han) was incorrect in the original publication. The correct affiliation is shown here.

تصویر ۱. نمونه‌ای از اصلاحیه منتشر شده در یکی از مجلات حوزه کتابداری و اطلاع‌رسانی

انتشار اصلاحیه برای اطلاع خوانندگان درباره خطای خطاهای موجود در مقاله مهم است. از این رو، انتشار اصلاحیه با ارائه‌ای صحیح و شفاف از وقوع اشتباه در مقاله باید در اسرع وقت به وسیله نویسندگان، سردبیران و ناشران مجلات انجام و دسترسی رایگان به آن برای خوانندگان فراهم شود (پاورزنگ^۱، ۲۰۰۳). ناشران بین‌المللی خط‌مشی‌هایی را در این خصوص در وبگاه خود قرار داده‌اند. کمیته اخلاق نشر^۲ نیز دستورالعمل‌هایی برای تصحیح یا سلب اعتبار مقاله‌ها برای سردبیران و ناشران منتشر نموده است. انتشار اصلاحیه یک وظیفه اخلاقی است و قواعد و تعاریفی در این زمینه به صورت نظری و مکتوب وجود دارد، هر چند در بسیاری موارد ایرادهای موجود در مقاله‌ها هیچ‌گاه تصحیح نمی‌شوند (تیکسیرا داسیلوا^۳، ۲۰۱۶). در موارد زیادی نویسندگان مقاله با وجود آگاهی از اشتباهات موجود، از انتشار اصلاحیه رسمی خودداری می‌کنند. نگرانی از

1. Poworoznek
2. Committee on Publication Ethics (COPE)
3. Teixeira da Silva

کاهش استنادهای دریافتی مقاله و یا از بین رفتن اعتماد جامعه علمی نسبت به کیفیت و صحت بروندادهای پژوهشی آنها می‌تواند دلایلی بر این امر باشد (تامسن و رسنیک، ۱۹۹۵). همچنین وجود فاصله زمانی میان مقاله اصلی و اصلاحیه این سؤال را ایجاد می‌کند که آیا انتشار اصلاحیه می‌تواند در تصحیح خطای به وقوع پیوسته در نسخه اصلی مقاله مفید باشد و آیا اصلاحیه مقاله‌ها از سوی خوانندگان مورد توجه قرار می‌گیرد؟

مطالعه ابعاد مختلف اصلاحیه مقاله‌های علمی مورد توجه برخی پژوهشگران بوده است. به طور نمونه، «فریمن و اسپورلک»^۱ (۱۹۸۶) ضمن بررسی اشتباهات در مجله‌های حوزه علوم پزشکی دریافتند که درصد بالایی از اصلاحیه‌ها در مجله‌های مورد بررسی مربوط به اشتباهات تایپی و نگارش اشتباه نام نویسندگان بوده است. «تامسن و رسنیک» (۱۹۹۵) به منظور بررسی تأثیر اصلاحیه در پیشگیری از انتشار خطا در پژوهش‌های حوزه فیزیک، تاریخچه استنادی ۱۷ مقاله دارای اصلاحیه را بررسی کردند. یافته‌های پژوهش نشان داد انتشار اصلاحیه‌ها تأثیر آماری معناداری بر کاهش استنادهای دریافتی مقاله‌های مورد نظر نداشته است. «پاورزنک» (۲۰۰۳) در پژوهشی وجود پیوند یا لینک میان نسخه الکترونیکی مقاله اصلی و اصلاحیه آن (و برعکس) را در مجله‌های الکترونیکی حوزه علوم طبیعی مورد مطالعه قرار داد. یافته‌های پژوهش نشان داد در ۱۷ مورد از ۴۳ مجله مورد بررسی، هیچ‌گونه پیوندی میان مقاله اصلی و اصلاحیه آن برقرار نشده که این مسئله می‌تواند در استفاده مؤثر خوانندگان از اصلاحیه‌ها مشکلاتی ایجاد کند. نتایج پژوهش «روییل و واگ»^۲ (۲۰۰۴) در خصوص اصلاحیه مقاله‌های منتشر شده در چهار مجله علوم پزشکی طی سال‌های ۱۹۹۵ تا ۲۰۰۱ نشان داد مجله‌های مذکور از سهم مقاله‌های دارای اصلاحیه به کل مقاله‌های منتشر شده در مجله

1. Freeman & Spurlock
2. Royle & Waugh

معادل ۵/۶٪ تا ۸/۴٪ برخوردار بوده‌اند. همچنین «نی‌یل ۱ و همکاران» (۲۰۰۷) در پژوهشی مقاله‌های حوزه علوم پزشکی را که طی سال‌های ۱۹۹۳ تا ۲۰۰۱ از سوی وزارت بهداشت و خدمات انسانی ایالات متحده ۲ به‌عنوان مقاله‌های دارای سوءرفتار پژوهشی معرفی شده‌اند، بررسی کردند. یافته‌های پژوهش نشان داد از مجموع ۱۰۲ مقاله دارای سوءرفتار پژوهشی، تنها در ۸۵ مورد نویسندگان اصلاحیه‌ای درباره اشتباهات موجود در مقاله منتشر کرده‌اند و در ۴۷ مورد نیز، مقاله از سوی ناشر سلب اعتبار شده است. نتایج این پژوهش بیانگر این بود که باوجود اطلاع‌رسانی درخصوص وقوع سوء رفتار پژوهشی در این مقاله‌ها، برخی از آنها همچنان از سوی پژوهشگران دیگر مورد استفاده و استناد قرار می‌گرفتند. «مولکاووسکی، ویکرز و تنگ»^۳ (۲۰۱۱) به منظور بررسی خطاهای منتشرشده در مجله‌ها با ضریب تأثیر بالای حوزه سرطان‌شناسی^۴، ده مجله مهم این حوزه را مطالعه کردند. نتایج نشان داد از ۱۹ اصلاحیه منتشرشده در این مجله‌ها، تعداد ۲۶ مورد (۱۳/۷٪) درخصوص ایرادها و خطاهای مهم بوده است. همچنین سهم مقاله‌های دارای اصلاحیه به کل مقاله‌ها در مجله‌های بررسی شده به طور متوسط حدود ۴٪ بوده است. این پژوهشگران مدت زمان میان انتشار مقاله اصلی و انتشار اصلاحیه در مجله‌های سرطان‌شناسی مورد بررسی را به طور میانگین معادل ۸/۳ ماه برای خطاهای کلی و ۳/۵ ماه برای خطاهای جزئی گزارش کرده‌اند. مرور پژوهش‌های مذکور نشان دهنده حساسیت زیاد و به‌جای جامعه علمی به صحت و درستی برون‌دادهای پژوهشی منتشرشده در مجله‌های علمی است. از آنجاکه پژوهش‌های مشابهی در حوزه کتابداری و اطلاع‌رسانی از سوی نویسندگان مشاهده نگردید، مطالعه این مسئله در دستور کار قرار گرفت. با آگاهی از اینکه بروز اشتباه در مقاله‌های علمی اجتناب‌ناپذیر است، پژوهش حاضر درصدد بررسی میزان خطای به‌وقوع پیوسته در ادبیات حوزه کتابداری و

1. Neale
2. US Department of Health & Human Services (DHHS)
3. Molckovsky, Vickers & Tang
4. Oncology

اطلاع‌رسانی از طریق مطالعه اصلاحیه‌های منتشرشده است. با توجه به اهمیت زیاد مطالعه اصلاحیه‌های مقاله‌های علمی به عنوان یکی از شاخص‌های ارزیابی کیفی مجله‌ها و تأثیر آن بر توسعه علم و ارتقای عملکرد پژوهشی نویسندگان و مسئولان مجله‌های علمی، از آنجا که مطالعه‌ای در زمینه اصلاحیه‌های مجله‌های حوزه کتابداری و اطلاع‌رسانی در داخل و خارج از کشور از سوی نویسندگان مشاهده نشد، پژوهش حاضر تلاش دارد تا با بررسی اصلاحیه‌های مجله‌های این حوزه، اطلاعات مفیدی را در این خصوص در اختیار جامعه علمی به ویژه نویسندگان و مسئولان مجله‌های علمی و سیاست‌گذاران امور پژوهشی قرار دهد. اهدافی که پژوهش حاضر به دنبال تحقق آن است، عبارتند از:

مطالعه فراوانی اصلاحیه مقاله‌های حوزه کتابداری و اطلاع‌رسانی و شاخص سهم مقاله‌های دارای اصلاحیه به کل مقاله‌های منتشرشده در مجله‌های این حوزه؛ تعیین فاصله زمانی میان انتشار اصل و اصلاحیه مقاله در مجله‌های حوزه کتابداری و اطلاع‌رسانی؛

تعیین محل وقوع خطا در مقاله‌های دارای اصلاحیه در حوزه کتابداری و اطلاع‌رسانی؛ و مطالعه همبستگی میان ضریب تأثیر و سهم مقاله‌های دارای اصلاحیه به کل مقاله‌ها در مجله‌های حوزه کتابداری و اطلاع‌رسانی.

روش‌شناسی

پژوهش حاضر از نظر هدف نوعی مطالعه کاربردی است و با رویکرد توصیفی - همبستگی و استفاده از شاخص‌های علم‌سنجی، انجام شده است. جامعه پژوهش شامل اصلاحیه مقاله‌های حوزه کتابداری و اطلاع‌رسانی نمایه‌شده در پایگاه وب‌آوساینس^۱ در یک بازه زمانی ده‌ساله طی سال‌های ۲۰۰۶ تا ۲۰۱۵ است. جستجو در

1. Web of Science (WoS)

دسامبر ۲۰۱۶ صورت گرفت و پس از انتخاب حوزه موضوعی کتابداری و اطلاع‌رسانی^۱، تنها مدارکی که در فیلد نوع مدرک^۲ با عنوان اصلاحیه^۳ نمایه شده‌اند، بازایی و اطلاعات کتاب‌شناختی آنها در قالب فایل اکسل ذخیره‌سازی شد. در این مرحله ۳۶۷ اصلاحیه مربوط به ۵۰ مجله کتابداری و اطلاع‌رسانی استخراج گردید. از آنجا که جهت تحقق هدف سوم پژوهش، متن اصلاحیه‌ها باید بررسی و محل وقوع خطا مشخص می‌شد، متن کامل اصلاحیه‌ها در پایگاه اطلاعاتی ناشر و همچنین وب‌سایت مجله‌ها جستجو گردید. در خصوص سه مجله Econtent، Scientist و Library Journal که در مجموع ۱۵۵ مورد اصلاحیه منتشر کرده‌اند، متن کامل اصلاحیه‌های این سه مجله در هیچ‌یک از پایگاه‌های اطلاعاتی و حتی در وب‌سایت خود مجله‌ها نیز قرار نداشت. از این رو، تعداد ۱۵۵ اصلاحیه مذکور از نمونه پژوهش حذف و سایر ۲۱۲ اصلاحیه متعلق به ۴۷ مجله کتابداری و اطلاع‌رسانی مطالعه گردید. در خصوص هدف اول پژوهش، برای بررسی سهم اصلاحیه‌ها به کل مدارک منتشر شده هر مجله در بازه زمانی ده‌ساله مورد بررسی، از شاخص سهم مقاله‌های دارای اصلاحیه به کل مقاله‌ها^۴ یا میزان خطاه (مولکاوسکی، ویکرز و تنگ، ۲۰۱۱) استفاده شد. همچنین در خصوص هدف چهارم پژوهش، داده‌های مربوط به میانگین ضریب تأثیر^۵ مجله‌ها در سال‌هایی که دارای اصلاحیه بوده‌اند، از طریق پایگاه گزارش استنادی نشریات^۶ گردآوری شد. به‌طور کلی، برای تحلیل نتایج از آزمون‌های آمار توصیفی و استنباطی و نرم‌افزار اس.پی.اس.اس^۸ نسخه ۱۸ استفاده شد.

1. Information Science & Library Science
2. Document Type
3. Correction
4. Correction Rate
5. Error Rate
6. Mean Impact Factor
7. Journal Citation Reports (JCR)
8. Statistical Package for Social Sciences (SPSS)

همچنین نتایج آزمون شاپیرو-ویلک^۱ از لحاظ آماری در سطح معنادار قرار داشت که نشان‌دهنده توزیع غیرنرمال^۲ مقادیر دو متغیر میانگین ضریب تأثیر مجله‌ها و شاخص سهم مقاله‌های دارای اصلاحیه به کل مقاله‌های آنها بود. از این رو، برای پاسخگویی به چهارمین پرسش پژوهش، از آزمون ناپارامتری همبستگی رتبه‌ای اسپیرمن^۳ استفاده شد.

یافته‌ها

فراوانی اصلاحیه مقاله‌های حوزه کتابداری و اطلاع‌رسانی و شاخص سهم مقاله‌های دارای اصلاحیه به کل مقاله‌های منتشر شده در مجله‌های این حوزه

یافته‌های پژوهش نشان داد در مجموع ۲۱۲ مقاله منتشر شده در ۴۷ مجله کتابداری و اطلاع‌رسانی طی سال‌های ۲۰۰۶ تا ۲۰۱۵ دارای اصلاحیه بوده‌اند. به بیان دیگر، در هر یک از مجله‌های مذکور، تعداد ۴/۵۱ مورد اصلاحیه منتشر شده است. بیشترین تعداد اصلاحیه به ترتیب مربوط به مجله‌های Journal of the American Medical Informatics Association (۲۵)، Journal of The Association for Information Science & Technology (۱۸) و Journal of the Medical Library Association بوده است. با در نظر گرفتن تعداد کل مقاله‌های منتشر شده در هر مجله طی بازه زمانی ۱۰ ساله مورد بررسی، شاخص سهم مقاله‌های دارای اصلاحیه به کل مقاله‌ها برای هر مجله محاسبه گردید. نتایج نشان داد مجله‌های Resturator Journal of the Medical Information & Organization (۲/۷۳) و Journal of the Medical Library Association (۱/۷۲) از بالاترین سهم اصلاحیه‌ها برخوردار بوده‌اند. پایین‌ترین شاخص سهم مقاله‌های دارای اصلاحیه به کل مقاله‌ها به مجله Electronic Library با شاخص معادل ۰/۱ درصد تعلق داشت که از مجموع ۹۷۵ مقاله منتشر شده در این

1. Shapiro-Wilk
2. Non-normal Distribution
3. Spearman's Rank Correlation Test

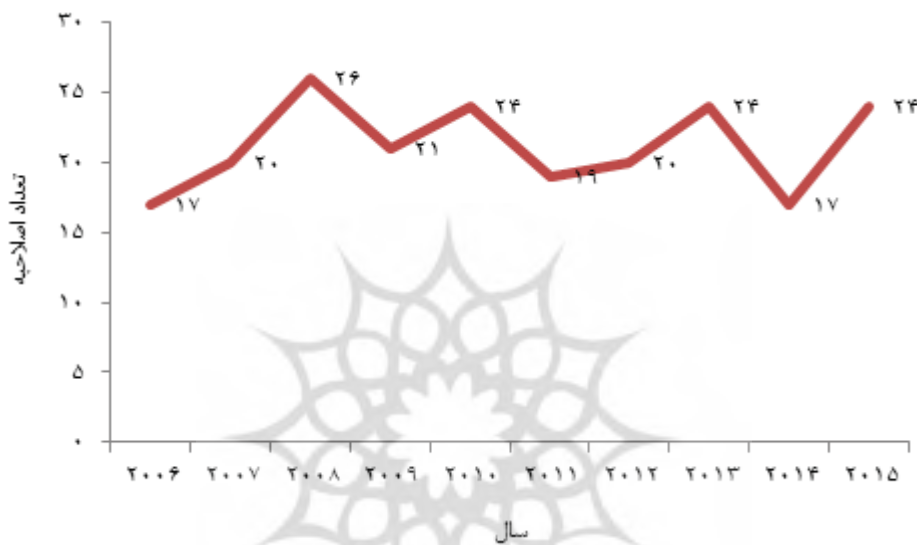
مجله، تنها یک مدرک دارای اصلاحیه بوده است. به طور کلی، مجله‌های کتابداری و اطلاع‌رسانی دارای شاخص سهم مقاله‌های دارای اصلاحیه به کل مقاله‌ها معادل ۰/۶۹ درصد بوده‌اند (جدول ۱). همچنین روند انتشار اصلاحیه‌ها در تصویر ۲ قابل مشاهده است که نشان می‌دهد بیشترین تعداد اصلاحیه مربوط به سال ۲۰۰۸ با ۲۶ مورد و کمترین تعداد اصلاحیه مربوط به سال‌های ۲۰۰۶ و ۲۰۱۴ با ۱۷ مورد بوده است (تصویر ۱).

جدول ۱. فراوانی اصلاحیه و شاخص سهم مقاله‌های دارای اصلاحیه
به کل مقاله‌ها در مجله‌های کتابداری و اطلاع‌رسانی

رتبه	مجله	فراوانی اصلاحیه	تعداد مقالات	سهم مقاله‌های دارای اصلاحیه به کل مقاله‌ها (%)
۱	Journal of the American Medical Informatics Association	۲۵	۱۶۰۴	۱/۵۶
۲	Journal of The Association for Information Science & Technology	۱۸	۱۷۹۸	۱
۳	Journal of the Medical Library Association	۱۵	۸۷۲	۱/۷۲
۴	Scientometrics	۱۱	۲۳۲۷	۰/۴۷
۵	Journal of Health Communication	۱۰	۱۱۳۹	۰/۸۸
۶	Journal of Academic Librarianship	۹	۱۲۱۳	۰/۷۴
۷	International Journal of Geographical Information Science	۸	۱۰۰۰	۰/۸
۸	College & Research Libraries	۷	۷۳۴	۰/۹۵
۹	Library Resources & Technical Services	۶	۴۰۵	۱/۴۸
۱۰	Portal-Libraries & the Academy	۶	۴۶۱	۱/۳
۱۱	Serials Review	۶	۵۱۲	۱/۱۷
۱۲	European Journal of Information Systems	۵	۵۱۶	۰/۹۷
۱۳	Health Information & Libraries Journal	۵	۴۸۳	۱/۰۳
۱۴	Information & Management	۵	۶۰۸	۰/۸۲
۱۵	Information Processing & Management	۵	۸۷۵	۰/۵۷
۱۶	Journal of Information Science	۵	۵۳۱	۰/۹۴
۱۷	Restaurator	۵	۱۸۳	۲/۷۳
۱۸	Journal of Informetrics	۴	۵۹۴	۰/۶۷

رتبه	مجله	فراوانی اصلاحیه	تعداد مقالات	سهم مقاله‌های دارای اصلاحیه به کل مقاله‌ها (%)
۱۹	Qualitative Health Research	۴	۱۴۳۵	۰/۲۸
۲۰	Reference & User Services Quarterly	۴	۱۵۷۴	۰/۲۵
۲۱	Government Information Quarterly	۳	۷۲۵	۰/۴۱
۲۲	Information Systems Research	۳	۴۵۳	۰/۶۶
۲۳	Law Library Journal	۳	۶۷۷	۰/۴۴
۲۴	Library & Information Science Research	۳	۴۵۵	۰/۶۶
۲۵	Library Collections, Acquisitions & Technical Services	۳	۲۵۱	۱/۱۹
۲۶	Libri	۳	۲۷۲	۱/۱
۲۷	Australian Academic & Research Libraries	۲	۴۰۰	۰/۵
۲۸	Australian Library Journal	۲	۸۰۶	۰/۲۵
۲۹	Information & Organization	۲	۱۰۹	۱/۸۳
۳۰	Information Technology & Management	۲	۲۱۲	۰/۹۴
۳۱	Information Technology for Development	۲	۱۷۷	۱/۱۳
۳۲	International Journal of Information Management	۲	۷۷۷	۰/۲۶
۳۳	Journal Of Information Technology	۲	۳۱۹	۰/۶۳
۳۴	Library Quarterly	۲	۴۵۰	۰/۴۴
۳۵	Research Evaluation	۲	۳۳۵	۰/۶
۳۶	Telecommunications Policy	۲	۷۵۶	۰/۲۶
۳۷	Electronic Library	۱	۹۷۵	۰/۱
۳۸	Information & Culture	۱	۸۸	۱/۱۴
۳۹	Information Systems Journal	۱	۲۷۱	۰/۳۷
۴۰	International Journal of Computer-Supported Collaborative Learning	۱	۲۳۷	۰/۴۲
۴۱	Journal of Computer-Mediated Communication	۱	۴۳۵	۰/۲۳
۴۲	Journal of Global Information Technology Management	۱	۱۶۸	۰/۵۹
۴۳	Journal of Knowledge Management	۱	۴۳۷	۰/۲۳
۴۴	Journal of Strategic Information Systems	۱	۲۳۱	۰/۴۳
۴۵	Learned Publishing	۱	۵۳۴	۰/۱۹

رتبه	مجله	فراوانی اصلاحیه	تعداد مقالات	سهم مقاله‌های دارای اصلاحیه به کل مقاله‌ها (%)
۴۶	Online Information Review	۱	۹۶۱	۰/۱
۴۷	Social Science Computer Review	۱	۴۲۹	۰/۲۳

تصویر ۲. روند انتشار اصلاحیه مقاله‌های حوزه کتابداری و اطلاع‌رسانی طی سال‌های ۲۰۰۶ تا ۲۰۱۵

فاصله زمانی میان انتشار اصل و اصلاحیه مقاله در مجله‌های حوزه کتابداری و

اطلاع‌رسانی

در ادامه، فاصله زمانی میان انتشار اصل مقاله‌ها و اصلاحیه آنها برای تمامی ۲۱۲ مقاله دارای اصلاحیه منتشر شده در مجله‌های حوزه کتابداری و اطلاع‌رسانی محاسبه و به تفکیک مجله‌ها در جدول ۲ ارائه شده است. براین اساس، می‌توان بیان نمود که بیشترین فاصله زمانی مربوط به انتشار اصلاحیه به مجله Journal of The Association for Information Science & Technology for Information Science & Technology تعلق داشته است که اصلاحیه‌های ۱۸ مقاله این مجله، به طور متوسط ۶۸ ماه پس از انتشار مقاله اصلی چاپ شده‌اند. در

سوی مقابل، سریع‌ترین زمان انتشار اصلاحیه مربوط به دو مورد از مقاله‌های مجله Information Technology & Management بوده که اصلاحیه‌های آنها به طور متوسط یک ماه پس از انتشار مقاله اصلی، بر روی وب‌سایت مجله قرار گرفته است. با در نظر گرفتن تمامی ۲۱۲ اصلاحیه منتشر شده در ۴۷ مجله، میانگین فاصله زمانی معادل ۸/۷ ماه برای انتشار اصلاحیه‌ها به دست می‌آید (جدول ۲).

جدول ۲. میانگین زمان انتشار اصلاحیه‌های مجله‌های کتابداری و اطلاع‌رسانی بر اساس ماه

رتبه	مجله	میانگین زمان انتشار اصلاحیه‌ها
۱	Journal of The Association for Information Science & Technology	۶۸
۲	Information Systems Journal	۵۴
۳	Research Evaluation	۳۳
۴	Journal of the Medical Library Association	۲۳/۲
۵	Journal of Health Communication	۲۱/۶
۶	Journal of Informetrics	۱۶/۵
۷	Journal of Strategic Information Systems	۱۵
۸	Health Information & Libraries Journal	۱۲
۹	Journal of the American Medical Informatics Association	۱۱/۸۴
۱۰	Serials Review	۹/۵
۱۱	Information Processing & Management	۹/۲
۱۲	Library Collections, Acquisitions & Technical Services	۷
۱۳	Reference & User Services Quarterly	۶/۷۵
۱۴	Electronic Library	۶
۱۵	Journal of Computer-Mediated Communication	۶
۱۶	Qualitative Health Research	۶
۱۷	Scientometrics	۵/۱۸
۱۸	Library & Information Science Research	۵
۱۹	Libri	۵
۲۰	Australian Academic & Research Libraries	۴/۵
۲۱	Journal Of Information Technology	۴/۵

رتبه	مجله	میانگین زمان انتشار اصلاحیه‌ها
۲۲	Information & Management	۴/۴
۲۳	College & Research Libraries	۴/۲۸
۲۴	Government Information Quarterly	۴
۲۴	International Journal of Information Management	۴
۲۴	Portal-Libraries & the Academy	۴
۲۴	Telecommunications Policy	۴
۲۸	Journal of Academic Librarianship	۳/۵۵
۲۹	Library Resources & Technical Services	۳/۵
۳۰	European Journal of Information Systems	۳/۲
۳۰	Journal of Information Science	۳/۲
۳۲	Information & Culture	۳
۳۲	Information & Organization	۳
۳۲	Information Technology for Development	۳
۳۲	International Journal of Computer-Supported Collaborative Learning	۳
۳۲	Journal of Global Information Technology Management	۳
۳۲	Law Library Journal	۳
۳۲	Learned Publishing	۳
۳۲	Library Quarterly	۳
۳۲	Online Information Review	۳
۳۲	Restaurator	۳
۴۲	International Journal of Geographical Information Science	۲/۳۷
۴۳	Information Systems Research	۲
۴۳	Journal of Knowledge Management	۲
۴۳	Social Science Computer Review	۲
۴۶	Australian Library Journal	۱/۵
۴۷	Information Technology & Management	۱

محل وقوع خطا در مقاله‌های دارای اصلاحیه در حوزه کتابداری و اطلاع‌رسانی

جهت مطالعه محل وقوع اشتباه در مقاله‌های حوزه کتابداری و اطلاع‌رسانی، متن اصلاحیه‌ها توسط دو پژوهشگر به صورت جداگانه مطالعه و تطبیق داده و محل بروز اشتباه تعیین شد. چنان‌که در جدول ۳ قابل مشاهده است، بیشترین میزان خطا به ترتیب در بخش اطلاعات نویسندگان (۶۳ مورد)، منابع و مآخذ (۳۳ مورد)، جدول‌ها (۲۹ مورد)، نمودارها (۱۶ مورد) و مقدمه (۱۵ مورد) رخ داده است. دلیل اینکه مجموع خطاهای مذکور در جدول ۳ (۲۳۳ مورد)، از تعداد مقاله‌های دارای اصلاحیه مورد بررسی در این پژوهش (۲۱۲ مقاله) بیشتر است، این است که برخی مقاله‌ها دارای بیش از یک خطا بوده‌اند. در ده مورد، اشتباهات به وقوع پیوسته در مقاله‌ها قابل قرار گرفتن در دسته‌های دیگر نبوده و با عنوان‌های دیگر نام‌گذاری گردید. خطاهایی مانند عدم استفاده از نماد بازرگانی^۱ در خصوص محصولات خاص، خطا در نگارش شابک کتاب یا اصلاحیه نوشته درگذشت، از این قبیل موارد است.

جدول ۳. محل وقوع اشتباه در مقاله‌های دارای اصلاحیه کتابداری و اطلاع‌رسانی

رتبه	محل اشتباه	فراوانی (درصد)
۱	اطلاعات نویسندگان	۶۳ (۲۷/۰۳)
۲	منابع	۳۳ (۱۴/۱۶)
۳	جداول	۲۹ (۱۲/۴۵)
۴	نمودارها	۱۶ (۶/۸۷)
۵	مقدمه	۱۵ (۶/۴۴)
۶	روش شناسی	۱۳ (۵/۵۸)
۷	تشکر و قدردانی	۱۳ (۵/۵۸)
۱۰	نتایج و یافته‌ها	۸ (۳/۴۳)
۸	عنوان	۷ (۳)
۹	چکیده	۷ (۳)
۱۱	بحث و نتیجه‌گیری	۷ (۳)

1. Trademark

رتبه	محل اشتباه	فراوانی (درصد)
۱۲	نشانگر شیء دیجیتال	۴ (۱/۷۲)
۱۳	اصلاحیه سرمقاله	۳ (۱/۲۹)
۱۴	یادداشت و پانویس	۳ (۱/۲۹)
۱۵	شماره صفحه	۱ (۰/۴۳)
۱۶	گزارش کنفرانس	۱ (۰/۴۳)
۱۷	موارد دیگر	۱۰ (۴/۳)
-	کل	۲۳۳ (۱۰۰)

همبستگی میان ضریب تأثیر و شاخص سهم مقاله‌های دارای اصلاحیه به کل مقاله‌ها در مجله‌های حوزه کتابداری و اطلاع‌رسانی

پرسش چهارم پژوهش درصدد پاسخگویی به این سؤال است که آیا رابطه آماری معناداری میان کیفیت مجله‌های کتابداری و اطلاع‌رسانی براساس شاخص ضریب تأثیر و شاخص سهم مقاله‌های دارای اصلاحیه به کل مقاله‌های منتشرشده در این مجله‌ها وجود دارد؟ به بیان دیگر، آیا در مجله‌های باکیفیت‌تر، میزان خطای کمتری رخ می‌دهد و این مجله‌ها از سهم مقاله‌های دارای اصلاحیه کمتری به نسبت کل مقاله‌های منتشرشده برخوردار هستند؟ براین اساس، همبستگی میان میانگین ضریب تأثیر ۴۷ مجله دارای اصلاحیه و شاخص سهم مقاله‌های دارای اصلاحیه به کل مقاله‌های این مجله‌ها مطالعه شد. در این راستا، ضریب تأثیر مجله در تمامی سال‌هایی که دارای اصلاحیه بوده از پایگاه گزارش استنادی نشریات استخراج و میانگین آن به عنوان ضریب تأثیر کلی مجله بررسی شد. نتایج آزمون همبستگی اسپیرمن نشان داد رابطه آماری منفی و ضعیفی میان کیفیت مجله‌ها براساس شاخص میانگین ضریب تأثیر و شاخص سهم مقاله‌های دارای اصلاحیه به کل مقاله‌های منتشرشده در آنها وجود دارد، هرچند این رابطه از لحاظ آماری در سطح معناداری قرار ندارد ($p = -0/178$, $sig = 0/232$). به بیان دیگر، الزاماً تعداد اصلاحیه‌های منتشرشده در مجله‌های باکیفیت‌تر نسبت به مجله‌های دارای کیفیت پایین‌تر، در سطح کمتری قرار ندارد (جدول ۴).

جدول ۴. همبستگی بین میانگین ضریب تأثیر مجله و شاخص سهم مقاله‌های دارای اصلاحیه به کل مقاله‌ها

شاخص	سهم مقاله‌های دارای اصلاحیه به کل مقاله‌ها
ضریب همبستگی	۰/۱۷۸-
میانگین ضریب تأثیر مجله	۰/۲۳۲
تعداد نمونه	۴۷

نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر با هدف مطالعه اصلاحیه مقاله‌های حوزه کتابداری و اطلاع‌رسانی منتشر شده در پایگاه «وب‌آوساینس» طی سال‌های ۲۰۰۶ تا ۲۰۱۵ میلادی انجام شد. در این راستا تعداد ۲۱۲ اصلاحیه مربوط به ۴۷ مجله این حوزه مطالعه و شاخص سهم مقاله‌های دارای اصلاحیه به کل مقاله‌ها، فاصله زمانی میان انتشار اصلاحیه نسبت به مقاله اصلی، محل وقوع اشتباه در مقاله اصلی و رابطه میان کیفیت مجله‌ها و شاخص سهم مقاله‌های دارای اصلاحیه به کل مقاله‌ها مطالعه شد. یافته‌های پژوهش نشان داد در مجموع بازه زمانی ده ساله، به طور متوسط در هر مجله تعداد ۴/۵۱ مورد اصلاحیه منتشر شده و مجله‌های کتابداری و اطلاع‌رسانی از شاخص سهم مقاله‌های دارای اصلاحیه به کل مقاله‌ها معادل ۰/۶۹ درصد برخوردار بوده‌اند. این در حالی است که سهم مقاله‌های دارای اصلاحیه به کل مقاله‌ها در مجله‌های حوزه فیزیک معادل ۰/۹ درصد (هاستین، ۲۰۱۲) و در مجله‌های حوزه سرطان شناسی معادل ۰/۴ (مولکاووسکی، ویکرز و تنگ، ۲۰۱۱) گزارش شده است. به عقیده «هاستین» (۲۰۱۲) میان حوزه‌های مختلف دانشی، هم در مورد تعداد خطاهای به وقوع پیوسته در مقاله‌ها و هم در زمینه میزان اصلاحیه‌های منتشر شده، تفاوت وجود دارد. حجم پرونده‌های پژوهشی نیز از رشته‌ای به رشته دیگر متفاوت است و هر چه تعداد مقاله‌های منتشر شده بیشتر باشد، احتمال بروز اشتباه نیز افزایش خواهد یافت و احتمالاً اصلاحیه‌های بیشتری منتشر خواهد شد. از سوی دیگر، در برخی از حوزه‌های موضوعی مانند علوم پزشکی، به دلیل

حساسیت بیشتر جامعه علمی، تأکید زیاد بر اصول اخلاق پژوهش و نشر و همچنین تأثیرهای منفی که انتشار اشتباه در پرونده‌های پژوهشی به همراه خواهد داشت، اصلاحیه‌های بیشتری از سوی نویسندگان منتشر می‌شود. هرچند در مواردی ترس از بین رفتن اعتماد جامعه علمی ممکن است سبب شود نویسندگان با وجود آگاهی از اشتباه در مقاله خود، از انتشار اصلاحیه خودداری کنند. نتایج مطالعه «مولکاوسکی، ویکرز و تنگ» (۲۰۱۱) نشان داد ۵۹٪ پژوهشگران مورد مطالعه در حوزه سرطان‌شناسی بیان داشته‌اند در صورت آگاهی از بروز اشتباه بعد از انتشار مقاله، از انتشار اصلاحیه خودداری می‌کنند.

یافته‌های پژوهش نشان داد بیشترین تعداد اصلاحیه به مجله‌های Journal of the American Medical Informatics Association با ۲۵ مورد، Journal of The Association for Information Science & Technology با ۱۸ مورد و Journal of the Medical Library Association با ۱۵ مورد اختصاص داشته است. سه مجله فوق به ترتیب توسط انجمن انفورماتیک پزشکی آمریکا^۱، انجمن علوم و فناوری اطلاعات آمریکا^۲ و انجمن کتابخانه‌های پزشکی آمریکا^۳ منتشر می‌شوند و همگی دارای دستورالعمل‌های مدون مربوط به اخلاق پژوهش و نشر هستند. از سوی دیگر، بالاترین سهم مدارک دارای اصلاحیه به کل مدارک منتشر شده در مجله، در مجله‌های Journal of the Resturator (۲/۷۳)، Information & Organization (۱/۸۳) و Journal of the Medical Library Association (۱/۷۲) مشاهده شد. از آنجا که سهم اصلاحیه‌های منتشر شده در هر مجله تا حدودی می‌تواند نشان‌دهنده دقت فرایند هم‌تراخوانی آن مجله باشد، شاخص سهم مقاله‌های دارای اصلاحیه به کل مقاله‌ها می‌تواند به عنوان شاخصی مهم در ارزیابی کیفی مجله‌های علمی، مورد توجه نویسندگان و مسئولان

1. American Medical Informatics Association
2. Association for Information Science & Technology
3. Medical Library Association

نشریات قرار گیرد (هاستین، ۲۰۱۲). با توجه به اینکه هر چه فاصله زمانی میان انتشار اصلاحیه و مقاله اصلی کوتاه‌تر باشد، اشتباهات موجود در مقاله کمتر مورد استفاده سایر پژوهشگران قرار گرفته و جامعه علمی زودتر از بروز این خطا آگاه می‌شوند، نتایج پژوهش نشان داد اصلاحیه مقاله‌های حوزه کتابداری و اطلاع‌رسانی به طور متوسط حدود ۸/۷ ماه پس از مقاله اصلی منتشر شده‌اند. بیشترین میانگین زمان اصلاحیه به مجله Journal of The Association for Information Science & Technology با ۶۸ ماه و کمترین میانگین زمان اصلاحیه به مجله Information Technology & Management با یک ماه تعلق داشت. نتایج پژوهش «مولکاوسکی، ویکرز و تنگ» (۲۰۱۱) در بررسی اصلاحیه‌های مجله‌های حوزه سرطان‌شناسی نشان داد میانگین زمان اصلاحیه درباره اشکالات جزئی حدود ۳/۵ ماه و اشکالات کلی حدود ۸/۳ ماه بوده است.

یافته‌های پژوهش نشان داد بیشترین میزان خطا در مقاله‌های حوزه کتابداری و اطلاع‌رسانی به ترتیب در قسمت‌های اطلاعات نویسندگان (۲۷/۰۳٪)، منابع (۱۴/۱۶٪)، جدول‌ها (۱۲/۴۵٪)، نمودارها (۶/۸۷٪) و مقدمه (۶/۴۴٪) به وقوع پیوسته است. همچنین در پژوهش حاضر رابطه آماری معناداری میان کیفیت مجله براساس میانگین ضریب تأثیر و شاخص سهم مقاله‌های دارای اصلاحیه به کل مقاله‌های مجله مشاهده نشد. به بیان دیگر، مجله‌های با کیفیت‌تر الزاماً از سهم مقاله‌های دارای اصلاحیه کمتری به نسبت کل مقاله‌ها در مقایسه با مجله‌های دارای کیفیت پایین‌تر برخوردار نبوده‌اند. به طور کلی، هر چند انجام فرایند داوری به نحو دقیق می‌تواند از بروز بسیاری از خطاها در مقاله‌های علمی جلوگیری کند، با وجود این، بسیاری از اشتباهات ممکن است از سوی داور قابل تشخیص نباشد و یا حتی در فرایند صفحه‌آرایی و انتشار مقاله‌های علمی رخ دهد. از سوی دیگر، در مقایسه با مجله‌های بین‌المللی، در مجله‌های معتبر داخلی تعداد اصلاحیه‌های بسیار معدودتری منتشر می‌شوند و به نظر می‌رسد هنوز اهمیت برطرف کردن اشتباهات موجود در مقاله‌های علمی و همچنین جایگاه اصلاحیه‌ها برای بسیاری از پژوهشگران کشور تبیین نشده است. مجله‌های کشور نیز باید سیاست‌های

روشنی در خصوص نحوه انتشار اصلاحیه در وب‌سایت خود ارائه کنند و نسبت به این مسئله حساسیت و دقت بیشتری داشته باشند. همچنین در صورت انتشار اصلاحیه، باید پیوندی میان مقاله اصلی و اصلاحیه در وب‌سایت مجله‌ها ایجاد شود که خوانندگان مقاله اصلی بتوانند به سهولت به متن اصلاحیه نیز دسترسی داشته باشند. اطلاع‌رسانی به خوانندگان و مخاطبان مجله در خصوص انتشار اصلاحیه نیز می‌تواند در دستور کار مجله‌های علمی قرار گیرد.

پژوهش‌های حاضر یکی از نخستین مطالعات انجام شده در کشور در خصوص نقش و جایگاه اصلاحیه‌ها در نشریات علمی است و تلاش نمود تا تصویری از ویژگی‌های اصلاحیه‌های مقاله‌های حوزه کتابداری و اطلاع‌رسانی ارائه کند. تولید و توسعه دانش نیازمند احساس مسئولیت و تعهد جامعه علمی است. در این راستا، مسئولیت ناشران و مسئولان مجله‌های علمی به ویژه سردبیران در فرایند نشر علمی به ویژه فرایند همتراخوانی و اخذ تدابیر و ملزومات اساسی، بسیار خطیر است. بدیهی است، احساس مسئولیت و دقت عمل هر چه بیشتر نویسندگان و پژوهشگران در نگارش مقاله، این راه را هموارتر می‌کند. عدم سوگیری در مراحل مختلف نشر، مشخص نمودن خط‌مشی‌ها و سیاست‌ها مطابق با قواعد و استانداردهای بین‌المللی، انتشار به موقع اصلاحیه و اطلاع‌رسانی شفاف به خوانندگان درباره خطا یا خطاهای موجود در مقاله به عنوان الزام اخلاقی، مورد توجه مسئولان مجله‌ها قرار داشته باشد. بدون تردید، پژوهش‌های آتی در خصوص زوایای گسترده موضوع می‌توانند سبب آگاهی هر چه بیشتر جامعه علمی در خصوص اهمیت انتشار اصلاحیه‌ها باشد و یافته‌های پژوهش حاضر را تکمیل کند. بررسی و مقایسه اصلاحیه‌های مجله‌های سایر حوزه‌ها، تأثیر خطا در دریافت استناد، تأثیر اعضای هیئت تحریریه در کاهش سهم مقاله‌های دارای اصلاحیه و ارتقای کیفی مجله‌ها از جمله موضوعاتی است که می‌تواند در مطالعات آتی در دستور کار پژوهشگران قرار گیرد و زمینه را برای انجام مطالعات جامع‌تر در آینده فراهم آورد. همچنین پژوهش‌های آتی می‌تواند اصلاحیه‌های منتشر شده در مجله‌های داخل کشور در حوزه‌های موضوعی مختلف را

بررسی و مقایسه کند.

منابع

- He, T. (2013). Retraction of global scientific publications from 2001 to 2010. *Scientometrics* 96(2), 555-561.
- De Silva P.U.K. & Vance C.K. (2017). Preserving the quality of scientific research: Peer-review of research articles. In *Scientific Scholarly Communication* (pp. 73-99). Springer International Publishing.
- Freeman, I & Spurlock, S. (1986). Management of journal errata in a health sciences library, *Medical Reference Services Quarterly*, 5(1), 41-49.
- Haustein, S. (2012). *Multidimensional journal evaluation: Analyzing scientific periodicals beyond the impact factor*. Walter de Gruyter.
- Molckovsky, A., Vickers, M.M. Tang, P.A. (2011). Characterization of published errors in high-impact oncology journals. *Current Oncology*. 18(1), 26-32.
- Neale, A.V., Northrup, J., Dailey, R., Marks, E., Abrams, J. (2007). Correction and use of biomedical literature affected by scientific misconduct. *Science & Engineering Ethics*, 13(1), 5-24.
- Poworoznek, E.L. (2003). Linking of errata: Current practices in online physical sciences journals. *Journal of the American Society for Information Science & Technology*, 54(12), 1153-1159.
- Sabine, J.R. (1985). The error rate in biological publication: A preliminary survey. *Science, Technology & Human Values*, 10(1), 62-69.
- Scarlat, M.M. (2017). Erratum, corrigenda et emendatio or mistake, correction and amendment. *International Orthopaedics*, 41(6), 1071-1072.
- Royle, P., & Waugh, N. (2004). Should systematic reviews include searches for published errata?. *Health Information & Libraries Journal*, 21(1), 14-20.
- Teixeira da Silva, J.A. (2016). An rror is an rror... is an rratum: The ethics of not correcting errors in the science literature. *Publishing Research Quarterly*, 32(3), 220-226.
- Thomsen, M. & Resnik, D. (1995). The effectiveness of the erratum in avoiding error propagation in Physics. *Science & Engineering Ethics*, 1(3), 231-240